

sením. Vytýká-li dovolatel, že žalobkyně měla dokázati skutkové okolnosti, svědčící o jeho vině na rozluce a mající příčinnou souvislost s požadovanou náhradou škody a že se odvolací soud nezabýval s touto otázkou viny, přehlíží, že podle nesporného přednesu stran bylo manželství mezi stranami na podkladě provedeného už sporu o rozvod rozloučeno z viny žalovaného. Tím byla otázka viny žalovaného na rozluce pravoplatně rozřešena a to i s předurčujícím významem pro tento spor. Tím padá i výtka vadnosti odvolacího řízení, kterou spatřuje dovolatel v tom, že nebyly provedeny důkazy o jeho tvrzení, že vinu na rozluce má žalobkyně.

Čís. 12123.

Tím, že pronajímatel, byť i po delší dobu, trpěl, by nájemce měl podnájemníky bez výslovného svolení pronajímatele, neustoupil mlčky od ustanovení nájemní smlouvy (domovního řádu), že se podnájem může státi jen se svolením pronajímatele neb jeho zástupce.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1932, Rv I 2027/32.)

Podle domovního řádu ze dne 12. října 1925 mohl se podnájem státi jen se svolením vlastníka domu nebo jeho zástupce. Ježto žalovaná nájemnice měla napotom podnájemníky bez svolení pronajímatele a jeho zástupce, domáhal se na ní pronajímatel žalobou, o niž tu jde, by byla uznána povinnou, do 14 dnů pod exekucí smlouvy s podnájemníky (podnájemnicemi) pokud je ještě má, rozvázati a podnájemníky a podnájemnice z bytu odstraniti. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud schvaluje názor napadeného rozsudku, že podpisem žalované na domovním řádu ze dne 12. října 1925 nastala změna v obsahu nájemní smlouvy stran, zvláště v tom směru, že napříště mohl se státi podnájem v bytě žalované jen se svolením vlastníka domu neb jeho zástupce. Tímto podpisem vzala žalovaná na vědomí a projevila svůj souhlas s tím, že bez předchozího svolení vlastníka domu nebo jeho zástupce nedá byt do podnájmu, a bylo tudíž její smluvní povinností, by si před zadáváním bytu do podnájmu vyžádala po každé svolení žalobců. Že žalobci dali žalované výslovně svolení k zadání bytu podnájemníkům, nebylo stranami ani tvrzeno. Jde tedy jen o to, zda žalobci aspoň mlčky ustoupili od onoho smluvního ustanovení. Odvolací soud dává odpověď kladnou a odůvodňuje ji tím, že žalovaná měla od roku 1925 do roku 1929 podnájemníky a že žalující strana to mlčky trpěla, že tedy, davši již jednou k tomu mlčky svolení, nemůže se již domáhati toho, by žalovaná podnájemníky odstranila a smlouvu s nimi rozvázala. S odvolacím soudem nelze souhlasiti. Podle § 863 obč. zák. lze projevit vůli nejen výslovně, nýbrž i konkludentními činy, ale projev vůle »mlčky«

musí býti právě tak bezpečný, jako projev výslovný. Jakmile lze chování se smluvní strany vyložit i jinak, než jako projev vůle určitého obsahu, nelze již použítí § 863 obč. zák. Mlčení není o sobě ani souhlasem ani odporem, ale nabývá významu projevu vůle, když z provázejících okolností a z výkladu podle zásad poctivosti a víry nelze o tom pochybovati, že smluvník dává najevo souhlas určitého obsahu. V souzeném případě bylo lze z pasivního chování se pronajímatelů v letech 1925 až 1929 vyvoditi projev vůle jen potud, že netrvali v té době na smluvním ustanovení a že souhlasili, pokud neodporovali, ale nelze z toho vyvoditi projev vůle i do budoucnosti, projev vůle ustoupiti vůbec od smluvního ustanovení. Z toho, že žalobcové v době od roku 1925 do 1929 věděli, že má žalovaná podnájemníky a že jí to mlčky trpěli, nelze tudíž usuzovati na to, že se tím vzdali svých práv pro ně z oběžníku z 12. října 1925 smluvně vyplývajících. Také další prokázané jednání žalobců v roce 1929, kdy žalovanou v květnu aneb červnu výslovně na to upozornili, že nemá dovolení k tomu, aby měla podnájemníky, což bylo i v dopise Dr. F-a zaslaném žalované před 24. červencem 1929 zdůrazněno, nasvědčuje zřejmě tomu, že potřebné svolení k žádání bytu žalovanou do podnájmu nebylo též pro budoucnost nahrazeno svolením uděleným činy konkludentními na straně žalobců, tudíž mlčky. Nevykoná-li majitel domu právo smluvně mu patřící ihned, jakmile se o protismluvním dání bytu do podnájmu dozví, nelze v tom spatřovati již změnu platného smluvního ujednání. Tím, že žalovaná přijala bez předchozího svolení nové podnájemníky, bydlící u ní v době vydání rozsudku soudu prvé stolice jen rok, porušila platnou úmluvu a jest povinna uvésti vše do stavu vyhovujícího smlouvě. Jest tudíž žalobní nárok opodstatněn.

Čís. 12124.

»Nouzí« podle § 154 obč. zák. jest stav, v němž se postiženému nedostává z vlastních prostředků slušné výživy. Při zkoumání otázky, zda jsou tu předpoklady § 154 obč. zák., není zapotřebí zevrubně a do nejmenších podrobností zjišťovati výdělkové, majetkové a osobní poměry rodičů.

Ustanovením § 1327 obč. zák. nebyla odstraněna všeobecná zásada § 1295 obč. zák. Záleží na tom, jakou náhradu poškozený žádá, zda žádá náhradu výdajů, či náhradu toho, co mu smrtí jiné osoby ušlo. V tomto případě platí předpis § 1327 obč. zák., jenž ustanovuje, co jest nahraditi pozůstalým. Podle § 1327 obč. zák. jest vyloučen nárok na náhradu za újmu, jež nastala pozůstalým osobám odpadnutím neplacené pracovní síly v domácnosti, ať již práce byly konány na podkladě smluvním, či dobrovolně z morálních podnětů.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1932, Rv II 180/31.)

Žalobcův syn byl usmrcen při práci na úpravě cesty žalované obce. Žalobu o náhradu škody opíral žalobce o to, že mu syn odevzdával celý svůj výdělek a mimo to, že mu konal nutné práce v hospodářství. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto